

МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДЛЯ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СЕМІНАРСЬКИХ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ З КУРСУ «МЕДИКО-СОЦІАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛЮДЕЙ ІЗ ФУНКЦІОНАЛЬНИМИ ОБМЕЖЕННЯМИ»

Заняття 1.

Тема: Інвалідність як суспільна проблема

План

1. Визначення сутності основних понять дисципліни: «хвороба», «функціональні обмеження», «працездатність», «непрацездатність», «інвалід», «інвалідність».
2. Сприйняття «особливих» людей в процесі еволюції людського суспільства.
3. Типологія інвалідності. Моделі інвалідності.
4. Інтеграція людей з вадами розвитку у суспільство – необхідність сучасності.

Література:

1. Іванова І.Б. Соціально-психологічні проблеми дітей-інвалідів. Київ: Логос, 2000. 87 с.
2. Інвалідність та суспільство : навч. посіб. / За ред. Байда Л.Київ, 2012. 184 с.
3. Інвалід і суспільство: проблеми інтеграції. Київ: АЛД, 1995. 112 с.
4. Острянюк Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.

Заняття 2.

Тема: Організація охорони здоров'я населення України

План

1. Поняття «здоров'я», «охорона здоров'я» та основи організації охорони здоров'я.
2. Поняття «медицина», «медична допомога», структура органів.
3. Коротка характеристика структури і функцій медичних закладів.

Література:

1. Острянюк Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.
2. Охорона здоров'я України: стан, проблеми, перспективи / Л. А. Чепелевська, О. Р. Ситенко, В. В. Бедний. Київ, 2014. 607 с.
3. Соціальна медицина та організація охорони здоров'я / За ред. Ю.В. Вороненка, В.Ф. Москаленка. Тернопіль: Укрмедкнига, 2000. 680 с.

Заняття 3.

Тема: Екологічні життя людей з інвалідністю

План

1. Моделі соціальних систем за У. Бронфенбреннером.
2. Принципи соціальної, педагогічної та психологічної роботи з інвалідами.
3. Представленість екологічної культури у формах соціальної діяльності.
4. Представленість формування та розвитку соціальної інклюзії людей з інвалідністю.

Література:

1. Львовичкіна А.М. Екологічна психологія: навч. посіб. Київ: Міленіум 2003. 120 с.
2. Москаленко В.В. Соціальна психологія. підруч. Вид. 2-е, виправлене та доповнене Київ: Центр учбової літератури, 2008. 688 с.
3. Острянюк Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.

Заняття 4.

Тема: Органи, що встановлюють інвалідність людини

План

1. Система органів МСЕК в Україні, схема структури.
2. Завдання керівних і наукових органів МСЕК.
3. Спільне в діяльності усіх медико-соціальних експертних комісій (МСЕК)

Література:

1. Острянюк Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.
2. Про основи соціальної захищеності інвалідів в Україні: Закон України № 875-ХІІ оновлення від 09.11.2023. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/875-12#Text>
3. Про реабілітацію інвалідів в Україні: Закон України № 2961-IV від 06.10.2005: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2961-15#Text>
4. «Про затвердження порядку та Критеріїв встановлення медико-соціальними експертними комісіями ступеня стійкої втрати професійної працездатності у відсотках працівникам яким заподіяно ушкодження здоров'я з виконанням трудових обов'язків»:

Наказ Міністерства юстиції України від 05 червня 2012 р. № 420. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z1387-12#Text>

5. Про затвердження «Положення про медико-соціальну експертизу» і Положення про індивідуальну програму реабілітації та адаптації інваліда». Постанова Кабінету Міністрів України від 22.02.1992 № 83.: URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/83-92-%D0%BF#Text>

Заняття 5.

Тема: Поняття реабілітації людей з функціональними обмеженнями

План

1. Поняття реабілітації людей з функціональними обмеженнями
2. Правові основи реабілітації людей з функціональними обмеженнями
3. Сучасний стан проблеми реабілітації людей з інвалідністю.

Література:

1. Острячко Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.
2. Про реабілітацію інвалідів в Україні : Закон України від 6 жовтня 2005 р. № 2961-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. №2–3. С. 36.
3. Про загальнообов'язкове державне страхування : Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 49–51. С. 376.
4. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам: Закон України від 16 листопада 2000 р. №2109-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. №1. С. 2
5. Соболев Є.Ю. Реабілітаційні заходи щодо інвалідів в Україні: правовий підхід. Право і безпека. 2012. № 4. С. 241–244.

Заняття 6.

Тема: Роль ерготерапії в реабілітації людей з особливими потребами

План

1. Ерготерапія як вид професійної діяльності: теоретичний аналіз.
2. Процес ерготерапії: особливості організації та реалізації
3. Ерготерапія як напрям соціальної роботи з людьми з ортопедичними порушеннями.
4. Реабілітація хворих з розладами нервової системи ерготерапевтичними засобами

Література:

1. Острянюк Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.
2. Про реабілітацію інвалідів в Україні : Закон України від 6 жовтня 2005 р. № 2961-IV. Відомості Верховної Ради України. 2006. №2–3. С. 36.
3. Про загальнообов'язкове державне страхування : Закон України від 9 липня 2003 р. № 1058-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 49–51. С. 376.
4. Про державну соціальну допомогу інвалідам з дитинства та дітям-інвалідам: Закон України від 16 листопада 2000 р. №2109-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. №1. С. 2
5. Соболев Є.Ю. Реабілітаційні заходи щодо інвалідів в Україні: правовий підхід. Право і безпека. 2012. № 4. С. 241–244.

Заняття 7.**Тема: Проблеми самореалізації осіб з функціональними обмеженнями****План**

1. Нормативно-правове підґрунтя навчання і виховання дітей з особливими потребами.
2. Інклюзивна освіта: її суть, мета та основні завдання.
3. Навчально-виховні заклади для дітей дошкільного та шкільного віку з обмеженими фізичними чи психічними функціями.
4. Профорієнтація та профосвіта молоді з функціональними обмеженнями. Проблеми середньої спеціальної та вищої освіти інвалідів.

Література:

1. Баріхашвілі І.І. Психологічні основи профорієнтації і професійного самовизначення : навч. посіб. Київ : Видавничий дім «Професіонал», 2009. 208 с.
2. Гладкова В.М. Профорієнтація : навч. посіб. Львів : Новий світ 2007. 160 с.
3. Кольченко К.О. Освіта осіб з інвалідністю : Можливості та особливості навчання людей з інвалідності у вищих начальних закладах : метод. посіб. для абітурієнтів та студентів з інвалідністю. Київ : Університет «Україна». 2007. 41 с.
4. Острянюк Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.

Заняття 8.**Тема: Соціально-культурна реабілітація людей з функціональними обмеженнями****План**

1. Сутність поняття «соціально-культурна реабілітація людей з інвалідністю».
2. Об'єкти та суб'єкти соціокультурної реабілітації.
3. Основні принципи соціокультурної реабілітації.
4. Заклади, що забезпечують комплексну реабілітацію людей з інвалідністю та специфіка їх діяльності.

Література:

1. Безпалько О.В. Соціальна педагогіка в схемах і таблицях: навч. посіб. Київ, 2003. 140 с.
2. Капська А.Й. Соціальна робота: деякі аспекти роботи з дітьми та молоддю : навч.-метод. посіб. Київ : УДЦССМ, 2001. 397с.
3. Острянюк Т.С. Медико-соціальні проблеми людей з функціональними обмеженнями. Конспект лекцій для студентів спеціальності 231 Соціальна робота. Чернігів: ЧНТУ, 2016. 89 с.
4. Пенішкевич Д.І. Соціальна педагогіка: Модульна технологія навчального курсу. Навчальний посібник / Д.І. Пенішкевич, Л.І. Тимчук. Чернівці: Чернівецький нац. ун-т, 2010. 496 с.